

KOŠTICKÝ ZPRAVODAJ
pro obce Koštice, Vojnice, Vojničky, Želevice – září 2013

Vážení občané!

Začíná se zase krátit den, zahrádky a pole potřebují naši podzimní péči...Oblačno, dešťové přeháňky, maximálně 15 stupňů. To je to slibované babí léto? Snad nad námi bude držet ochrannou ruku sv. Václav a my budeme moci ochutnat zabíjačkové hody při svitu příjemného slunečního světla ☺!

Společenská kronika

V měsíci září významné životní jubileum oslavují:

paní Jaroslava Dvořáková – 65 let
paní Julie Adamcová – 70 let
paní Ivana Rokošová – 60 let
paní Marie Klokočnicková – 89 let

Rodičům Michalu Zlatohlávkovi a Nele Neumanové se v uplynulých dnech narodil syn Matyáš!

Blahopřejeme!_

Setkání důchodců

V pátek 11. října 2013 se mohou zájemci opět sejít na Setkání důchodců 2013. Akce se uskuteční na sále KD v Košticích od 15 hodin. Účastníci akce se nahlásí na obecním úřadě do 8. října 2013. Dovož na akci i odvoz z akce po předchozí domluvě zajištěn.

Nepřehlédněte

- Dne 28. 9. 2013 se v Želevicích pořádá **Želevicé posvícení aneb Zabíjačkové hody**. Zabíjačkové pochoutky se prodávají od 12 hodin, na 15. hodinu je plánováno vystoupení kouzelníka a od 16 hodin hraje k poslechu i tanci kapela. Pro velký zájem budete moci zároveň využít služeb kartárky. V průběhu odpoledne **budeme vyrábět figurky** do velkého vánočního betlému – vše budeme mít připraveno, hmotu + šablonu + následné upečení figury.
- V pátek 4. 10. 2013 se uskuteční již tradiční Noční pochod pod Házmburk. Sraz účastníků je ve 20 hodin u budovy obecního úřadu.
- V sobotu 5. 10. 2013 pořádá Obec Koštice **turnaj ve stolním tenisu** na sále KD Koštice. Registrace účastníků je ve 13.30 hod, od 14 hod se hraje soutěž. Jste srdečně zváni!
- Postupně se dokončuje **rekonstrukce další části chodníku**, která je spolufinancována MMR ČR (na příští rok je naplánovaná oprava části podél silnice od potoka směrem k nádraží).
- Od příštího týdne se bude pracovat na **víceúčelovém sportovišti** určeném zejména pro větší děti, mládež a všechny ostatní...po pěkném dětském hřišti, které je hodně využíváno také MŠ a ZŠ, budou mít prostor ke sportování starší děti a mládež, které nyní nemají příliš možností, kde trávit svůj volný čas.

Tajemství domů v Košticích - dům č.2

Ještě dodatečná informace k číslování domův Košticích. Dle zákonného rozhodnutí Marie Terezie byly domy číslovány v letech 1770-1771 a to obvykle ve směru hodinových ručiček od místa, kudy do obce přijížděla vrchnost. V té době patřily Košnice Lobkovicům, kteří zřejmě přijížděli ze svého panství na severu, tedy směrem od Libčevsi (informaci zjistil Jakub Jaroš).

Dalším zajímavým domem v Košticích je dům č. 2. Původní čtvrtlán je od počátku 20. století rozparcelován na tři části (dnešní domy č. 2, č. 72 a č. 91).

Nejstarším známým majitelem byl **Fridrich Vilém Veber**. V letech 1654 až 1723 jsou vlastnické poměry nejasné, ale zdá se, že se v r. 1654 ujal nemovitosti **Jiří Trester** za 40 kop a byla oddělena chalupa **Martina Šťávy** (je možné, že šlo o výminek, či dnešní dům č. 72). V roce 1692 jsou dva protichůdné zápisy, a sice, že majiteli jsou **Jiří Nič** s manželkou Lidmilou a současně že majitelem je **Jiří Trester**.

V roce 1723 koupil usedlost **Michal Vajgl** za 78 kop. Dále jsou opět zápisy v knihách zmatené, až v roce 1770 je určitě majitelem **Josef Vajgl** s manželkou Kateřinou, dcerou Vojtěcha Fohri. R. 1778 se na 12 let domu ujímá **Jiří Richter**, druhý manžel ovdovělé Kateřiny Vajglové (ta zemřela r. 1802) a nevlastní otec Jana Vajgla. Richtrovi spolu měli čtyři děti: Jiří 18. 5. 1787, Barbora 20. 6. 1788, Alžběta 15. 11. 1780 a Jan Kašpar 5. 1. 1795. Plnoletý **Jan Vajgl** se ujímá hospodaření v r. 1790 za 122 kop. Žení se 8. 2. 1791 s Alžbětou Bumlovou z č.1 - měli spolu mnoho dětí, z nichž většina však v dětském věku zemřela.

(Rod Bumlů má asi v Košticích mnoho pokračovatelů po přeslici, neboť podle sňatkových matrik tato rodina oplývala ve všech generacích množstvím děvčat, pozdějších nevěst.) Alžběta zemřela roku 1810.

R. 1832 umírá Jan Vajgl, jehož druhou manželkou byla Marie Redlichová z Děčan č. 3 (zemřela r.1854). Nastupuje **Josef Vajgl**, nar. 4. 9. 1812, jemuž je statek odhadnut na 617 zlatých a 33a1/4 krejcaru. Oženil se s Barborou Hyklovou z Koštic č.12, ta je spolumajitelkou od r. 1842, což byl zřejmě rok jejich sňatku. Měli spolu dceru **Marii**, nar. 1860, syna **Václava** nar. 1853 a nejstaršího syna **Josefa**, nar. 1844, který byl s manželkou Anastázií roz. Jiráskovou (svatba r. 1880) majitelem statku od r. 1861 do r. 1892 (Josef a Anastázie měli 5 dětí: Marie 6. 2. 1882, Josef 11. 5. 1884, Václav 8. 9. 1885 - zemřel 1886, Růžena Marie 30. 8. 1890 a dítě, které zemřelo ihned po narození v r. 1892.)

Václav Vajgl (nar. 1853) se oženil s Josefou Dorotou Hellerovou z č. 38 (nar. 5. 2. 1853), dcerou kostelníka a představeného Josefa Hellera. V r. 1888 si postavili v Košticích vlastní dům Na Skalech č. 68 a měli nejméně tři děti (Václav, Emilie Božena, Marie....).

Dcera Vajglů **Marie** (nar. 5. 10. 1860) měla velmi zajímavý osud. 7. 3. 1880 porodila nemanželskou dceru Františku Vajglovou, jejímž otcem byl židovský obchodník, dnes již zapomenutého jména. Z důvodu odlišné víry se nemohli vzít. Přesto se otec o dítě staral materiálně a zajistil dceři vzdělání a práci. Podle zachovaných písemností, knih a časopisů z její pozůstalosti to byla žena velmi emancipovaná a inteligentní. Františka se později provdala za lounského holiče a kadeřníka Válka (jejich bývalý dům je pod lounským kostelem) a provozovali spolu holičskou živnost. Jak vzpomínala její praneteř paní Marie Hellerová, dveře se se zákazníci netrhly a tetička jí vyprávěla, že složité účesy si tam dávaly česat i dámy z nedalekého nevěstince. Pan Válek však těžce onemocněl a poměrně mladý zemřel. Náklady na jeho léčbu přinutily Františku dům prodat a všechny prostředky padly na dluhy spojené s nemocí manžela. Svůj život dožila u své neteře Anny Kubáčové, roz. Svatošové v Košticích č. 7. Františka Válková ráda hrála divadlo s koštickými ochotníky.

Její matka Marie se 3. 4. 1884 provdala za **Karla Svatoše** (nar. 12. 3. 1852), pekaře v mlýně křesínském, který bydlel v podnájmu v č. 68, později s manželkou u jejího bratra a švagrové v č. 2, poté Svatošovi žijí v č. 72. Roku 1896 převzali do majetku tento dům (dříve patrně výminek) č. 72, kde zřizují pekařství. Karel totiž odešel z křesínského mlýna, kde údajně mlynářce pro vzájemné neshody hodil na hlavu plech s koláči, a zřídil si vlastní živnost. Narodilo se jim 5 dětí, a to: Václav nar. 30. 7. 1886, Karel nar. 26. 10. 1888 (zemřel 1890), Marie Anna nar. 30. 6. 1890 (zemřela 2. 12. 1898), Karel nar. 17. 8. 1895 (zemřel hned

po narození), Anna nar. 28. 2. 1892. Současně vychovávali i sirotka, jehož jméno bohužel už odvál čas. **Anna Svatošová** se 2. 6. 1919 provdala za **Karla Kubáče** z Volenic, který se začal u svého tchána zaučovat v řemesle pekařském. Měli dvě dcery, Evu (1919) a Marii (1923). Manželé Kubáčovi museli být zřejmě ohromně schopní, neboť už v roce 1926 kupují dům č. 4, kde si zřizují modernější pekařství. Brzy na to kupují od zchudlých Škutchanů statek č. 5 a od ovdovělé mlynářky Antonie Ortové dům č. 7. O jejich dalším osudu se dozvíme v povídání o domě č. 4.

Dům č. 2 vlastní od roku 1892 **Marie Altová**, později paní **Lipová**, poté pan **Suchomel**, jeho dcera paní **Bukovská** a od roku 1969 rodina **Kubáčova** (shoda příjmení se zemřelým pekařem asi nebude náhodná, neboť oba pocházejí z Volenic....)

Dům č. 72 od r. 1909 vlastní **Václav a Marie Hyklovi**, příbuzní Svatošů. V současnosti dům patří **Havelkovým**, kteří je od rodiny Hyklů koupili, starou chaloupku zbourali a postavili nynější velký dům.

Horní parcelu koupili r. 1918 manželé **Vičkovi** a postavili nynější dům č. 91 (současní majitelé **Karfíkovi**).

Obyvatelé domu č. 2 byli asi hodně činní ve veřejném životě, neboť byli často v čele obce:

1811 konšel Jan Vajgl

1847 rychtář Josef Vajgl

1848 – 1858 představený Josef Vajgl

1860 - 1864 představený Josef Vajgl

K tomu je třeba podotknout, že konšelé a rychtáři byli zcela závislí na vrchnosti (majitelích vesnice) a v podstatě rozhodovali pouze v jejich zájmu. Tak např. dle pokynů panstva parcelovali pozemky i již stávající usedlosti (aby byla více obhospodařovaná půda a aby bylo více poddaných) a měli z toho provize. Po r. 1848 a zrušení roboty již byli v čele obce představení nebo starostové, kteří už pracovali pouze pro obec a zájmy jejích občanů. O problému dřívějších obecních zastupitelů se něco dozvíte v některém z dalších pokračování.

Irena Hellerová, září

2013

Nejbližší akce:

28. 9. 2013 Posvícení v Želevicích

4. 10. 2013 Noční pochod pod Házmburk

5. 10. 2013 Turnaj ve stolním tenisu

11. 10. 2013 Setkání důchodců

25. – 26. 10. 2013 Volby do Poslanecké sněmovny ČR

27. 10. 2013 Setkání hasičů Vojnic a Vojniček u příležitosti 120. výročí jejich vzniku – akce bude upřesněna na plakátech

Kontakty – pozor změna!!! ou-kostice@obeckostice.cz, tel.: 415 693 540, www.mesta.obce.cz/kostice